

Eesti elanikkonna suhtumine ja hoiakud Rail Balticu suhtes

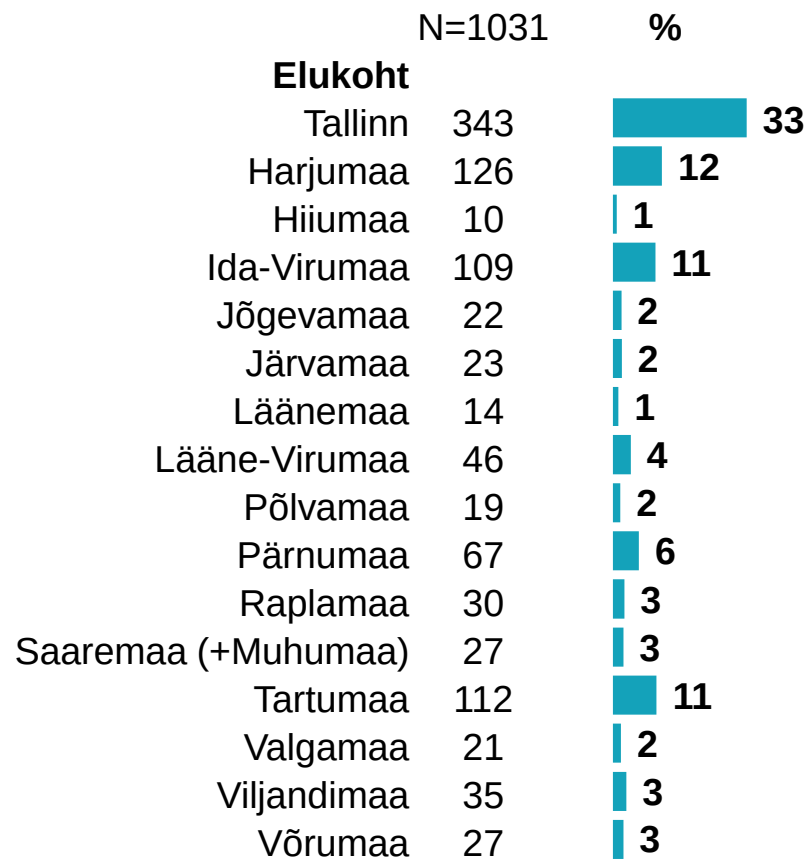
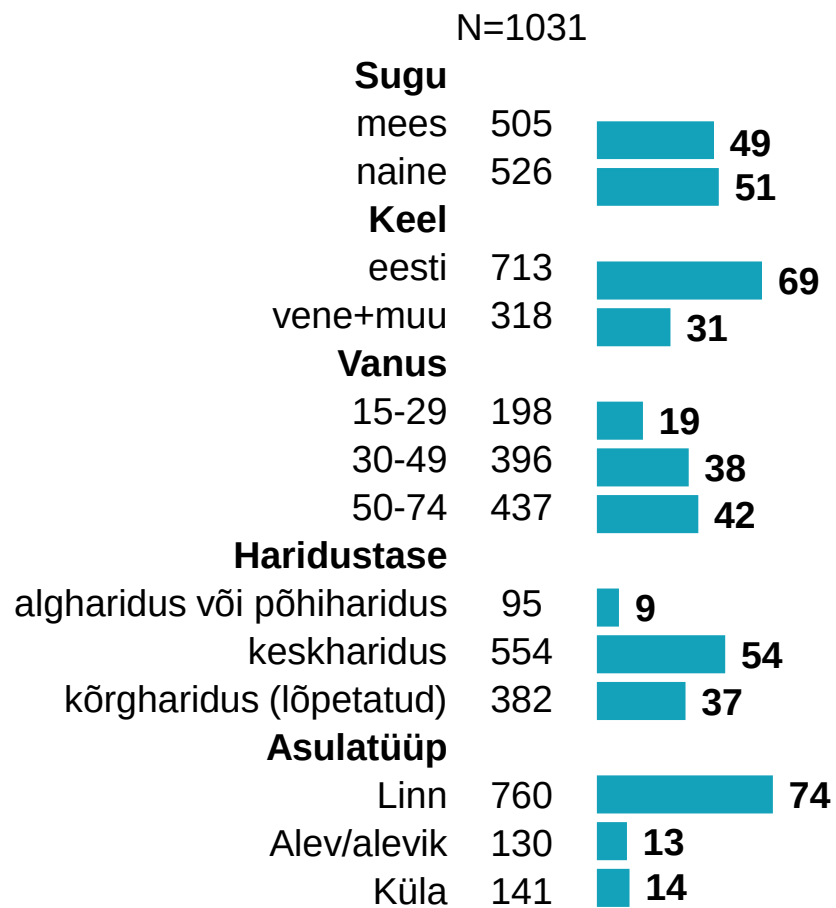
Detsember 2020

2 Uuringu taust

- **Tellija** – OÜ Rail Baltic Estonia
- **Küsitlusperiood** – 24. november– 9. detsember 2020
- **Küsitlusmeetod** – veebiküsitlus, elanikkonna veebipaneelis
- **Valimi alus** – uuringuteks eelvärvatud elanikkonna paneel, mis sisaldab ca 30 000 liiget
- **Valim** – N=1031 vanusevahemikus 15-74 aastat. Valimi jaotus kujundati Eesti elanikkonna suhtes proportsionaalselt soo, vanuse, peamise suhtluskeele ja maakonna tunnustele.
- **Materjali esitus** – tulemused esitatakse võrdluses eelmiste uuringutega seal, kus küsimuste iseloom ja sõnastus seda võimaldavad.

3 Valimi profiil

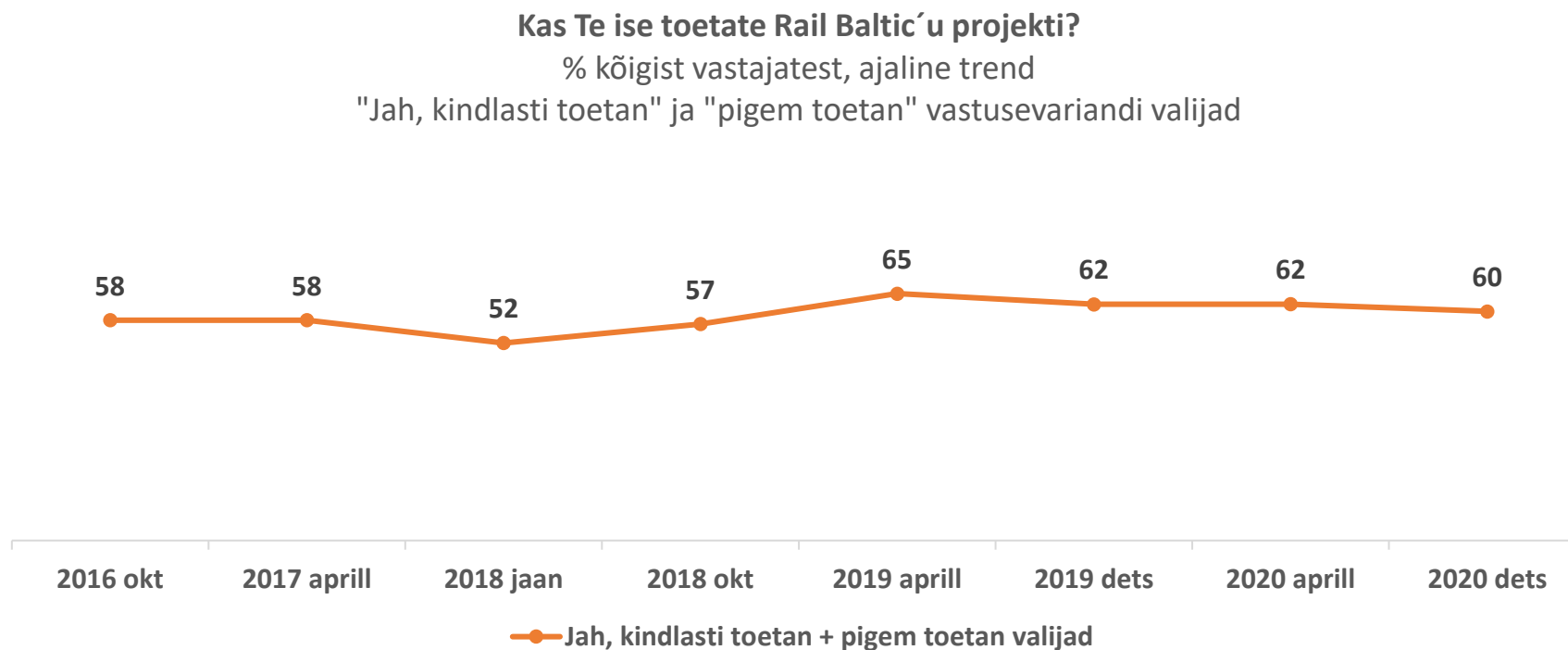
The background image shows a blurred office scene with two people in business attire shaking hands. A dark blue semi-transparent overlay covers the entire image. In the foreground, there are papers with bar charts and a pair of glasses. The word 'Kokkuvõtte' is written in orange serif font on the right side of the overlay.

Kokkuvõtte

Kokkuvõte 1 Hoiakute taust Rail Baltic projekti suhtes

- **63% küsitletutest hindab, et Eestil peaks olema kiirem ja kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga.** 20% hindab, et see pole vajalik ja 17% ei oma seisukohta. Need tulemused on praktiliselt identsed varasemate uuringute tulemustega. Nagu ka varem, peavad sellist ühendust keskmisest enam vajalikuks noored ning venekeelne elanikkond.
- **Rail Baltic projekti realiseerimise kindluse hinnang on võrreldes kahe viimase uuringuga paranenud** – 12% peab täiesti kindlaks ja 42% pigem kindlaks (kokku 54%, 2020 kevadel 46%) ning pigem või täiesti ebakindlaks peab projekti kokku 34% küsitletutest.
- **Rail Baltic projekti mõju Eestile üldiselt hindab positiivselt 67% küsitletutest**, mis on samal tasemel viimase 4 uuringu jooksul.
- **58% küsitletutest hindab, et projekti puhul on tähtsam sotsiaalmajanduslik kasu tulevikus kui otsene rahaline tasuvus.** Otsest rahalist tasuvust peab olulisemaks 14% küsitletutest. Ka need hinnangute proportsioonid ei ole viimase 4 uuringu jooksul oluliselt muutunud. Projekti toetajate seas on tuleviku sotsiaalmajandusliku kasu argument veel valdavam (73%).
- **73% küsitletutest peab kaubavedude puhul raudteetransporti keskkonnasäästlikumaks kui on maanteetransport.** Sama küsimus esitati ka 2018 aasta alguses toimunud uuringus ning tulemus oli siis sama. Ka inimeste säästmise koha pealt hindab 78% küsitletutest raudteetransporti paremaks kui maanteetransporti.
- **Rail Baltic projekti teema käsitlemisel peetakse endiselt kaheks usaldusväärsemaks huvigrupiks majanduseksperte** (usaldab 53%) **ja transpordiettevõtjaid** (48%). Valitsuse usaldusväärsus jäi endiseks (38%) ja on kolmandal kohal. Järgnevad president Kersti Kaljulaid, valla- ja linnavalitsused ning peaminister. Neist esimese kahe usaldusväärsus veidi paranes, peaministri usaldusväärsus jäi endiseks.
- Meedia ja sotsiaalmeedia usaldusväärsus on endiselt madal ning ei ole oluliselt muutunud.

Kokkuvõte 2 Toetus Rail Baltic projekte

- 20% küsitletutest toetab Rail Baltic Projekti kindlasti ning 40% pigem toetab. Kokku toetab seega 60% eestimaalastest.
- Toetus on keskmisest veidi kõrgem meeste seas, venekeelse elanikkonna seas ja kõrgema haridusega elanike seas, kuid erinevused ei ole suured.
- Mõistagi on toetus kõrgem nende rühmade seas, kes leiavad, et Eestil peaks olema kiirem ja kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga ning kes peavad projekti realiseerimist kindlaks. Samuti on toetus kõrgem nende seas, kes jälgivad sageli teemat meedias ja sotsiaalmeedias.
- 17% projekti mittetoetajaist ei toetaks seda mitte mingitel tingimustel, 13% eeldavad loodust säästvamaid lahendusi, 9% eeldavad olemasoleva raudteetaristu kasutamist ja samuti 9% tasuvuse tõestamist.

Kokkuvõte 3 Projektiga seotud arutlusloogikad ja teema jälgimine meedias

- **56% küsitletutest on seisukohal, et kohalik rongiliiklus tõstab Rail Baltica regionaalset väärtust ja nad kasutaksid seda ka ise.** Kevadel 2020 oli sel seisukohal 51%, ehk seisukoht on veidi tugevnenud. Veel 26% on samal seisukohal, kuigi ise kohalikku rongiliiklust ilmselt ei kasutaks. Vaid 4% hindab, et kohalikud peatused ei ole vajalikud (kevadel 2020 8%)
- **78% küsitletutest ei oska öelda mitu kohalikku peatust on Rail Baltica trassile planeeritud.** 22% pakub mingi arvu. Pakutud arvudest on levinuim vahemik 1-3 peatust, mida nimetab 38% neist, kes mingi arvu pakkusid. 29% pakub 4-6 peatust ja 15% 7-10 peatust.
- **24% küsitletutest jälgib teemat meedias sageli** (kevadel 28%), 53% harva (kevadel 50%) ning 23% ei jälgigi (kevadel 22%). Seega olulist muutust ei ole. Keskmisest veidi sagedamini jälgivad teemat meedias, vanim vanuserühm, eestikeelne ning kõrgharidusega elanikkond.
- **Sotsiaalmeedias on teemat sageli jälginud 11% ja harva 37% küsitletutest,** ehk endiselt on tase madal ning ei ole oluliselt muutunud.
- Kui sotsiaalmeedias teemat jälgitakse, siis pööratakse tähelepanu eelkõige majandusekspertide, kodanikeühenduste (mõlema vastandliku seisukohaga) ning transpordiettevõtjate seisukohtadele.

Võttes lühidalt kokku viimase kolme aasta avaliku arvamuse Rail Baltic projekti teemal võib öelda, et toetus projektile on püsinud stabiilsel tasemel (keskmiselt 60%); ligikaudu sama osa elanikkonnast leiab jätkuvalt, et Eestil peaks olema kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga; stabiilselt kaks kolmandikku elanikkonnast peab projekti Eestile kasulikuks; sealjuures hinnatakse üldist sotsiaalmajanduslikku kasu tulevikus olulisemaks kui otsest majanduslikku tasuvust; projekti realiseerimise kindluse hinnang on järkjärgult suurenenud ning on nüüdseks üle 50% elanikkonnast; ning kaheks usaldusväärsemaks grupiks teema käsitlemisel peetakse jätkuvalt majanduseksperthe ja transpordiettevõtjaid.

The background image shows a blurred office scene with two people in business attire shaking hands. In the foreground, there are documents with bar charts and a pair of glasses. A dark blue semi-transparent overlay covers the middle of the image, providing a background for the white text.

Ülevaade tulemustest

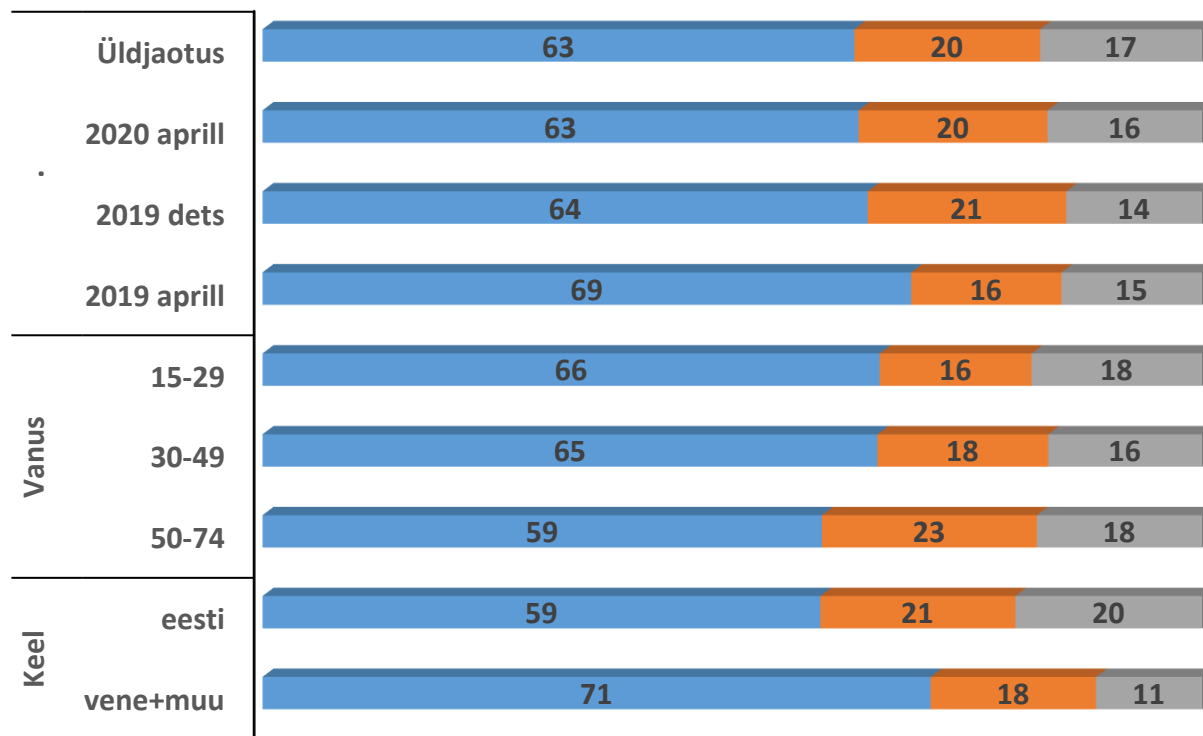
Üldised hoiakud ja ootused

Kas Eestil peaks olema kiirem ja kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga?

Kogu valim

- 63% küsitletutest hindab, et Eestil peaks olema kiirem ja kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga. 20% hindab, et see pole vajalik ja 17% ei oma seisukohta.
- Need tulemused on praktiliselt identsed varasemate uuringute tulemustega.
- Nagu ka varem, peavad sellist ühendust nooremad rühmad veidi vajalikumaks ning venekeelne elanikkond enam (70%) kui eestikeelne elanikkond (60%)

Mis Te arvate, kas Eestil peaks olema kiirem ja kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga?
% kõigist vastajatest, N=1031

■ jah, peaks

■ ei ole vaja, piisab muudest transpordiliikidest

■ ei oska öelda, ei ole kindlat seisukohta

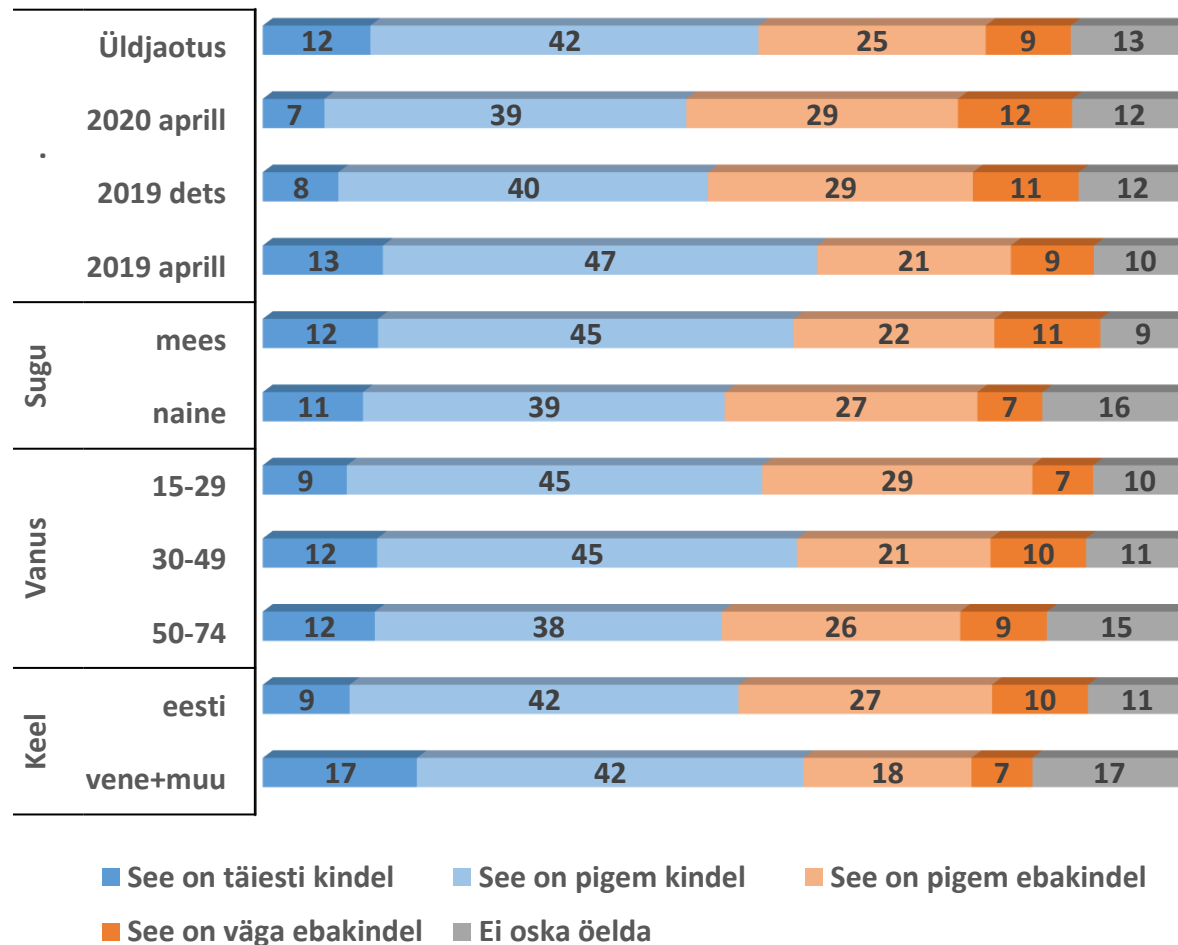
Rail Baltic projekti realiseerimise kindlus

Kogu valim

- Rail Baltic projekti realiseerimise kindluse hinnang on võrreldes kahe viimase uuringuga paranenud – 12% peab täiesti kindlaks ja 42% pigem kindlaks (kokku 54%) ning pigem või täiesti ebakindlaks peab projekti kokku 34% küsitletutest.
- Ka siin on venekeelne elanikkond veidi kindlam kui eestikeelne elanikkond ning mehed veidi kindlamad kui naised.

Kuidas Teile tundub, kui kindel on Rail Baltic´u projekti realiseerimine?

% kõigist vastajatest, N=1031

Hinnang Rail Baltic'u projekti mõjule Eestile üldiselt

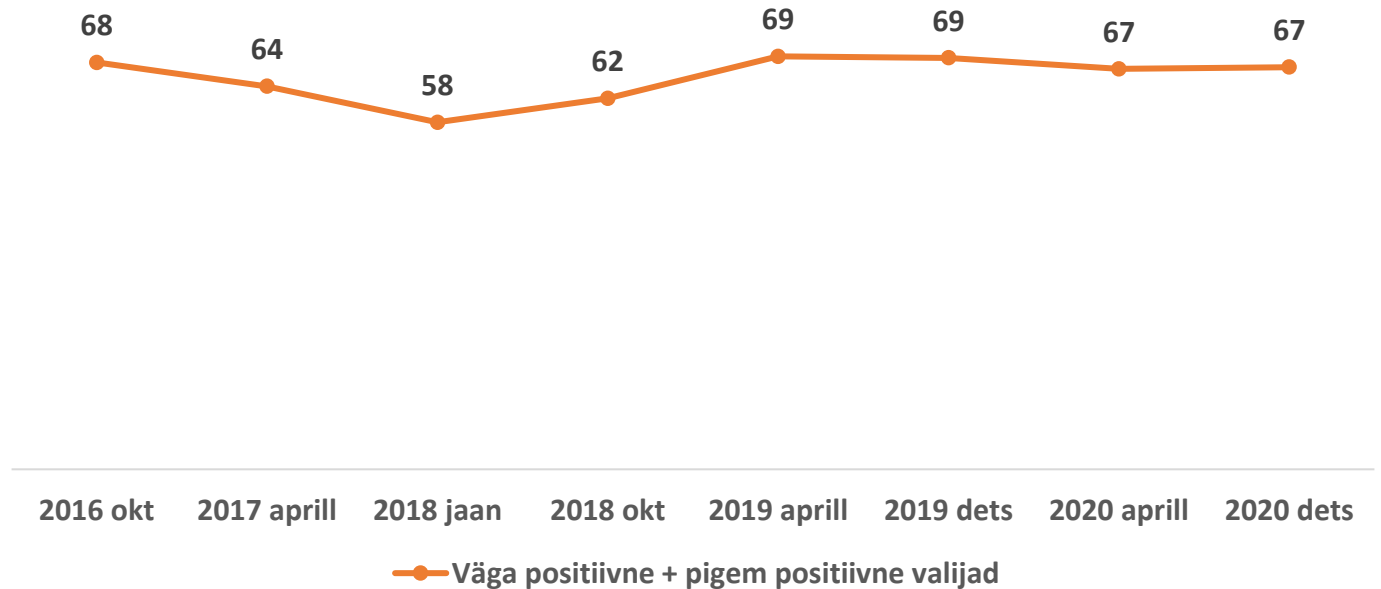
Kogu valim, ajaline trend

- Rail Baltic projekti mõju Eestile üldiselt hindab positiivselt 67% küsitletutest, mis on samal tasemel viimase 4 uuringu jooksul

Milline on Teie meelest Rail Baltic'u projekti mõju Eestile üldiselt?

% kõikidest vastajatest, ajaline trend

Vastusevariandi "väga positiivne" ja "pigem positiivne" valijad

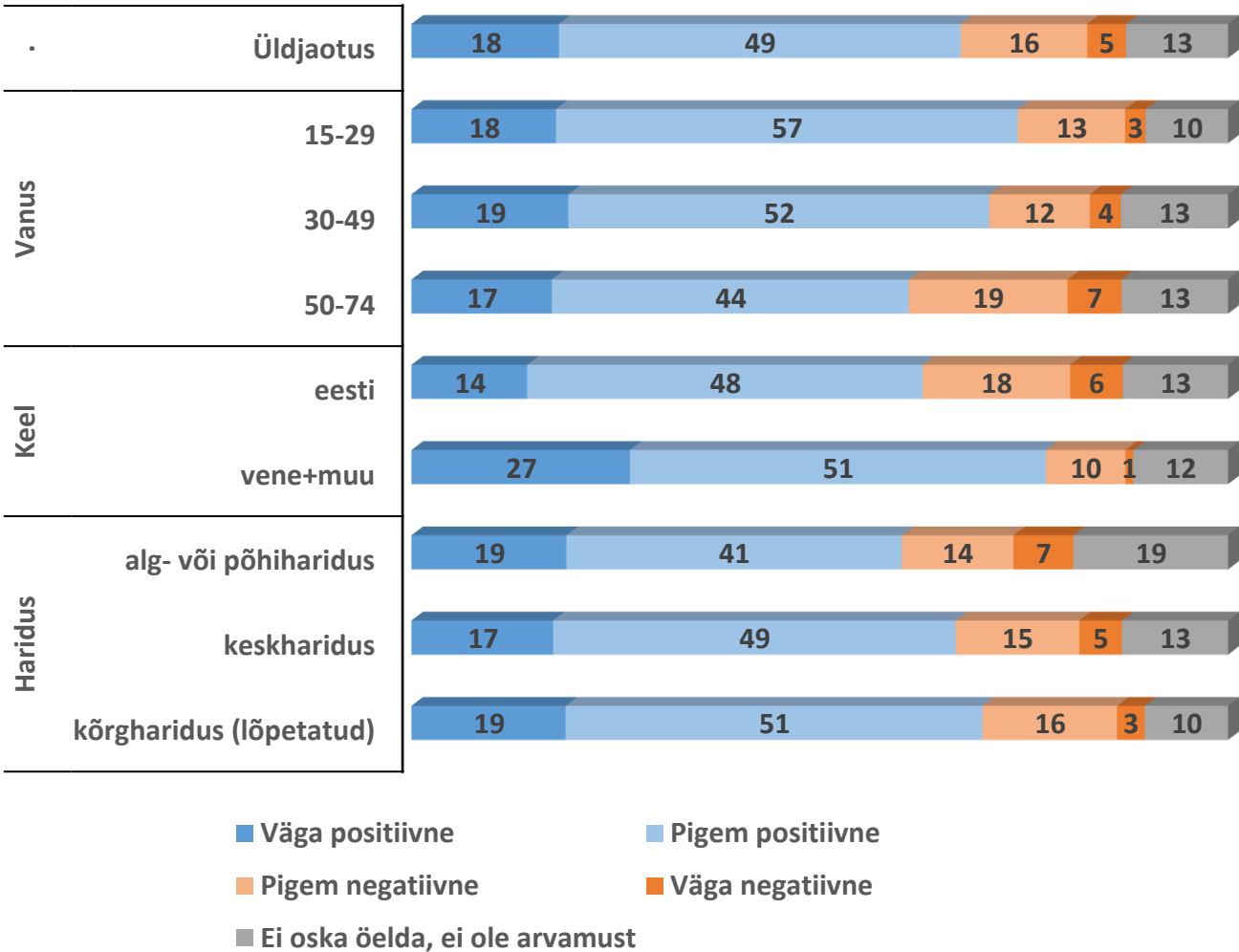

Hinnang Rail Baltic’u projekti mõjule Eestile üldiselt

Kogu valim

- Keskmisest positiivsemalt hindab projekti mõju Eestile venekeelne elanikkond (78%), mis on ka varem nii olnud.

Milline on Teie meelest Rail Baltic’u projekti mõju Eestile üldiselt?
% kõigist vastajatest, N=1031

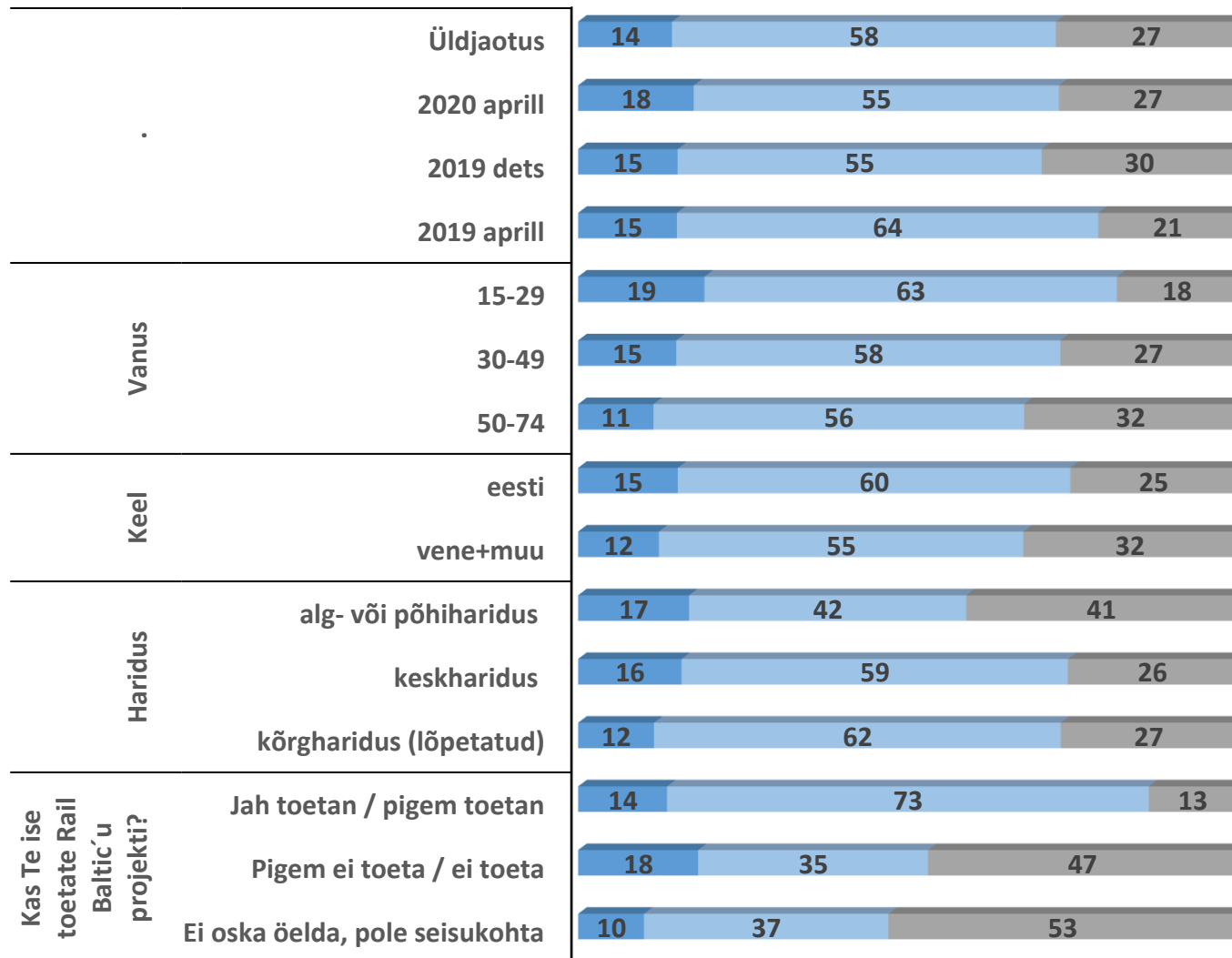
Mis on RB puhul tähtsam kas otsene rahaline tasuvus või sotsiaalmajanduslik kasu tulevikus?

Kogu valim

- 58% küsitletutest hindab, et projekti puhul on tähtsam sotsiaalmajanduslik kasu tulevikus kui otsene rahaline tasuvus
- Otsest rahalist tasuvust peab olulisemaks 14% küsitletutest
- Ka need hinnangute proportsioonid ei ole viimase 4 uuringu jooksul oluliselt muutunud
- Projekti toetajate seas on tuleviku sotsiaalmajandusliku kasu argument veel valdavam (73%)
- Projekti mittetoetajatest peab otsest rahalist tasuvust tähtsamaks 18% ja üldist sotsiaalmajanduslikkust kasu tähtsamaks 35%

Mis on RB puhul tähtsam, kas otsene rahaline tasuvus või sotsiaalmajanduslik kasu tulevikus?

% kõigist vastajatest, N=1031

■ eeskätt otsene rahaline tasuvus ■ eeskätt sotsiaalmajanduslik kasu tulevikus ■ raske öelda

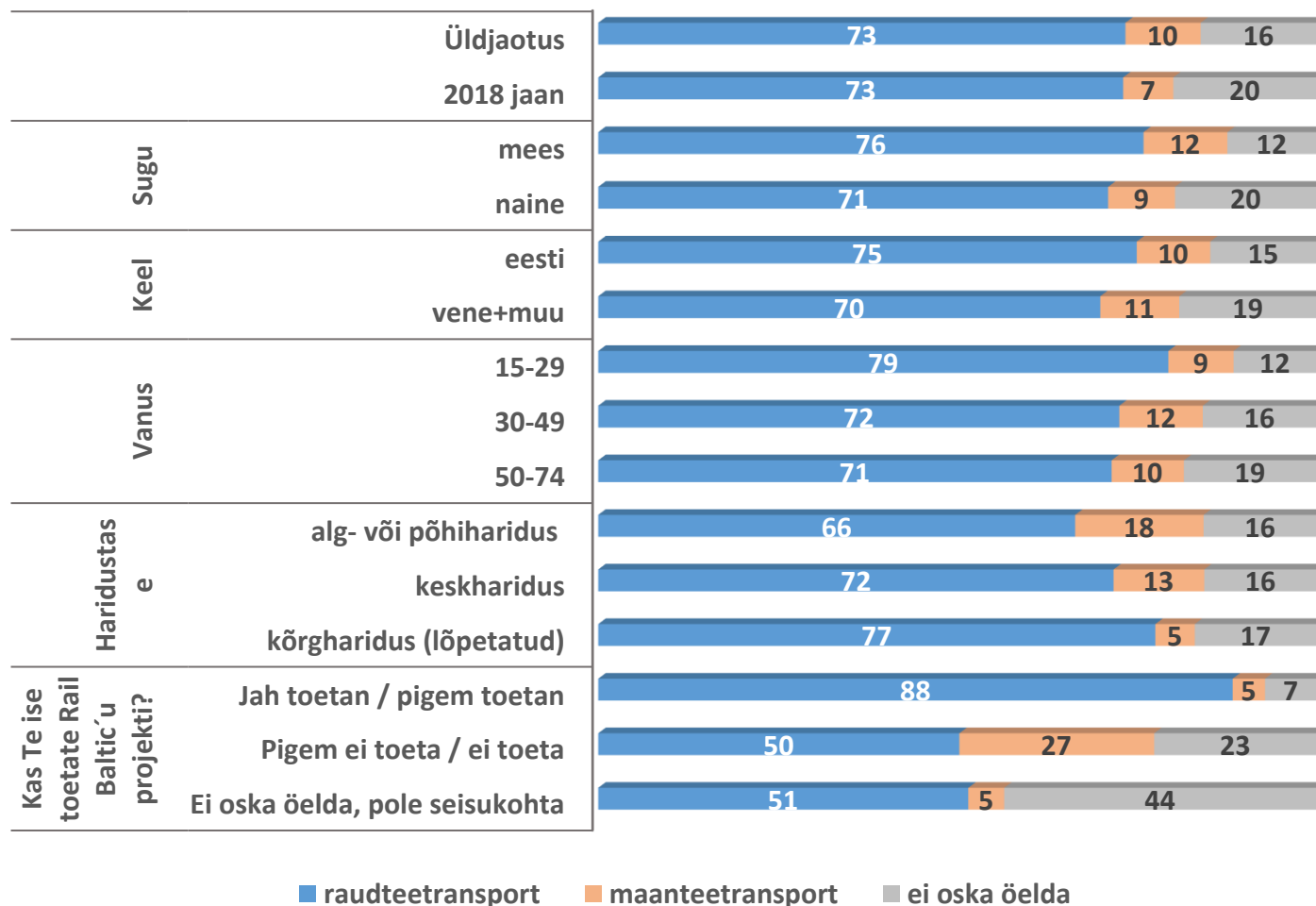
Raudteetransport vs maanteetransport

Kogu valim

- 73% küsitletutest peab kaubavedude puhul raudteetransporti keskkonnasäästlikumaks kui on maanteetransport
- Sama küsimus esitati ka 2018 aasta alguses toimunud uuringus ning tulemus oli sama

Kui rääkida kaubavedudest, siis kuidas teile tundub, kumb lahendus on „rohelisem“, ehk keskkonnasäästlikum, kas raudteetransport või maanteetransport?

% kõikidest vastajatest, N=1031

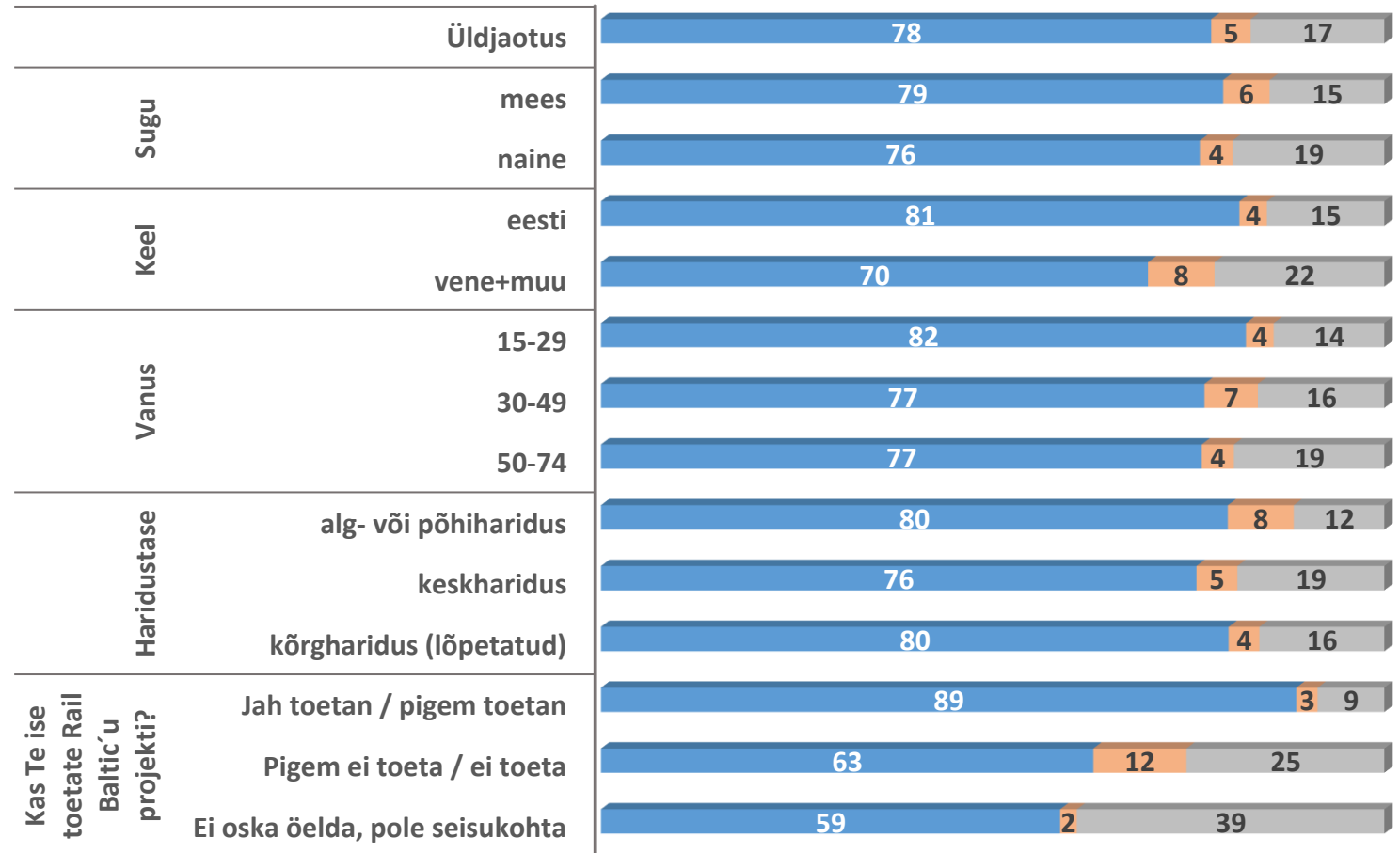
Raudteetransport vs maanteetransport

Kogu valim

- Ka inimeste säästmise koha pealt hindab 78% küsitletutest raudteetransporti paremaks kui maanteetransporti
- Projekti toetajate seas on vastava hinnanguga 89%, mittetoetajate seas 63% (12% leiab vastupidist ja 25% ei oska hinnata)

Kumb transpordiliik säästab rohkem inimesi, kas raudteetransport või maanteetransport?

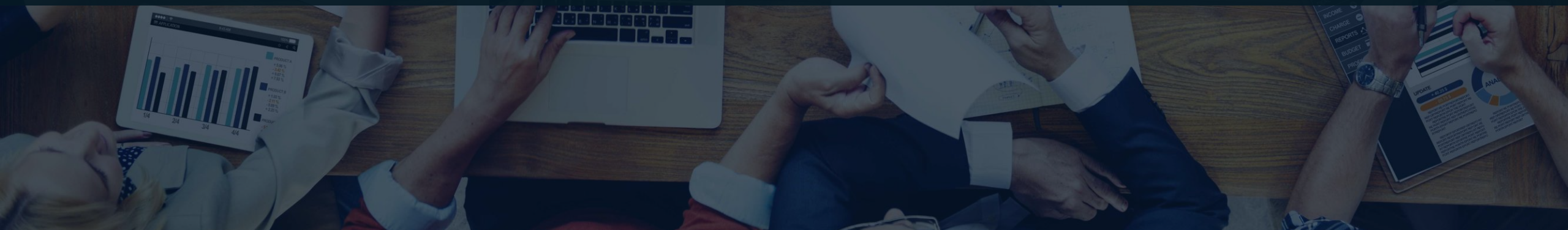
% kõikidest vastajatest, N=1031

■ raudteetransport ■ maanteetransport ■ ei oska öelda

Teadmised peatuste kohta

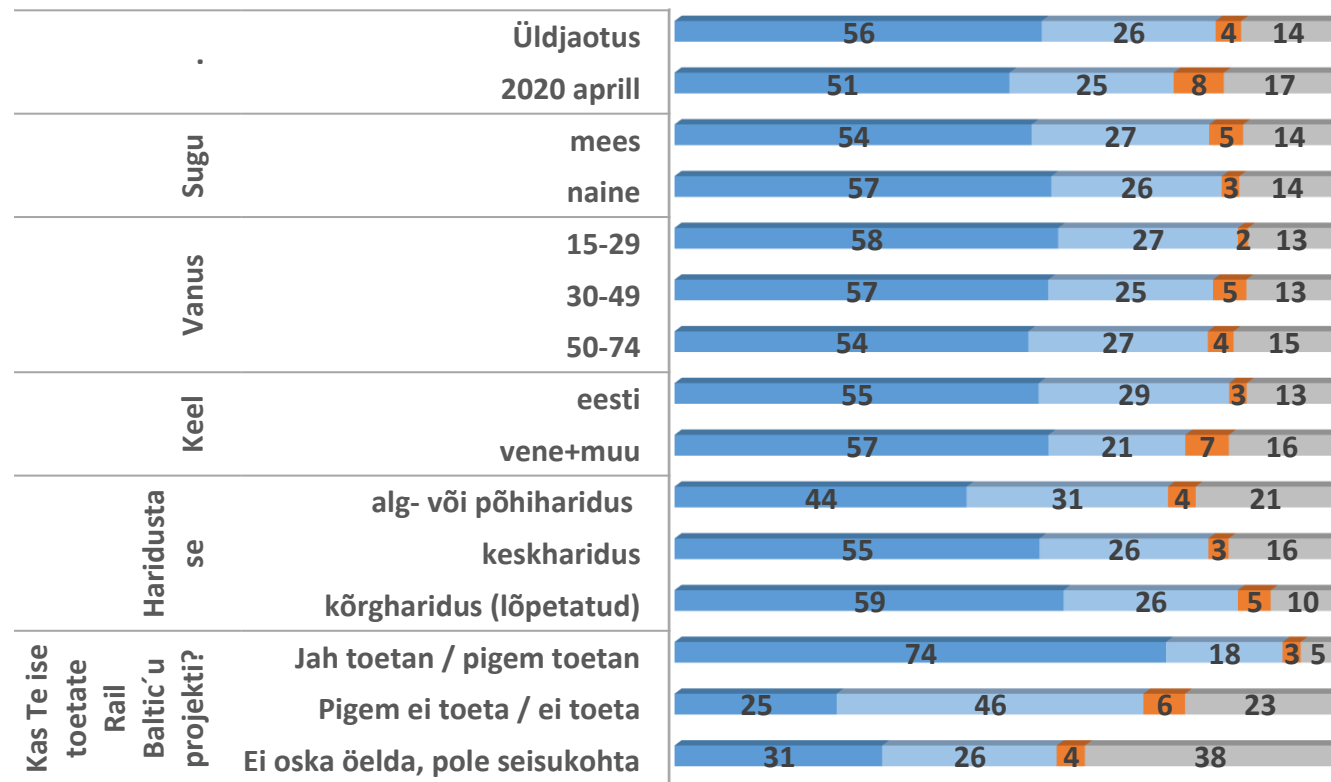
Suhtumine regionaalsesse rongiliiklusesse Rail Baltic trassil

Kogu valim

- 56% küsitletutest on seisukohal, et kohalik rongiliiklus tõstab Rail Baltica regionaalset väärtust ja nad kasutaksid seda ka ise. Kevadel 2020 oli sel seisukohal 51%.
- Veel 26% on samal seisukohal, kuigi ise seda ilmselt ei kasutaks.
- Vaid 4% hindab, et kohalikud peatused ei ole vajalikud (kevadel 2020 8%)

Rail Baltica trassile planeeritakse ka regionaalset rongiliiklust ehk riigisiseseid liine kohalike peatustega. Milline on selles suhtes Teie seisukoht?

% kõikidest vastajatest, N=1031

- Kohalik liiklus tõstab Rail Baltica regionaalset väärtust ja kasutaksin seda ka ise
- Kohalik liiklus on regionaalpoliitiliselt kasulik, aga ise ma seda ei kasutaks
- Kohalikud peatused ei ole vajalikud
- Ei ole seisukohta

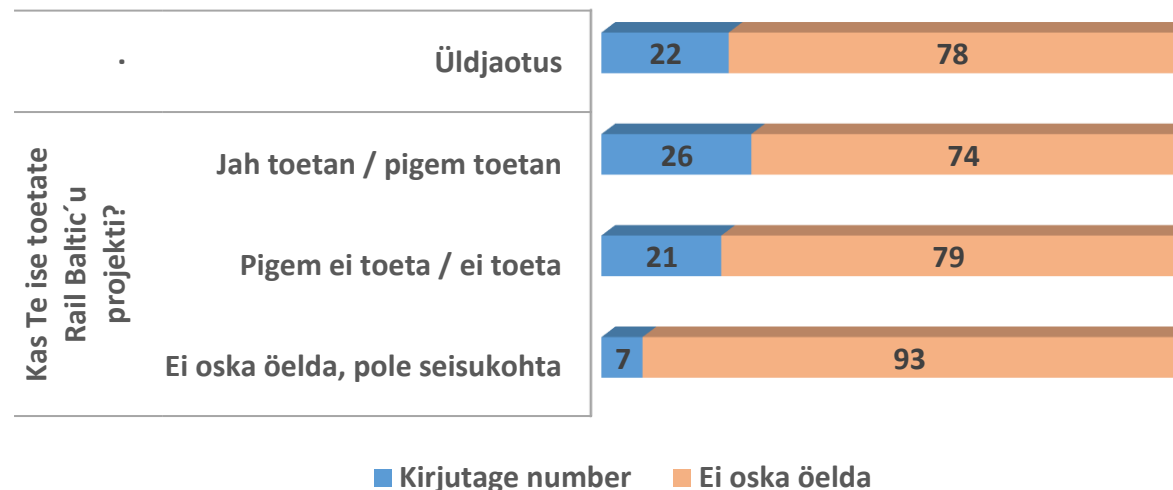
Peatuste arv

Kogu valim

- 78% küsitletutest ei oska öelda mitu kohalikku peatust on Rail Baltica trassile planeeritud. 22% pakub mingi arvu
- Projekti toetajaist pakub mingit arvu 26%, mittetoetajaist 21%.
- Pakutud arvudest on levinuim vahemik 1-3 peatust, mida nimetab 38% neist, kes mingi arvu pakkusid. 29% pakub 4-6 peatust ja 15% 7-10 peatust

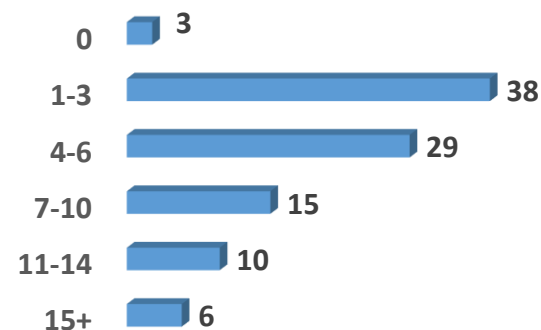
Mitu kohalikku peatust on Teile teadaolevalt planeeritud Rail Baltica trassile Eestis?

% kõikidest vastajatest, N=1031

Mitu kohalikku peatust on Teile teadaolevalt planeeritud Rail Baltica trassile Eestis? Kirjutage number.

% nendest, kes teadsid peatuste arvu pakkuda, N=228

Tulevased peatused

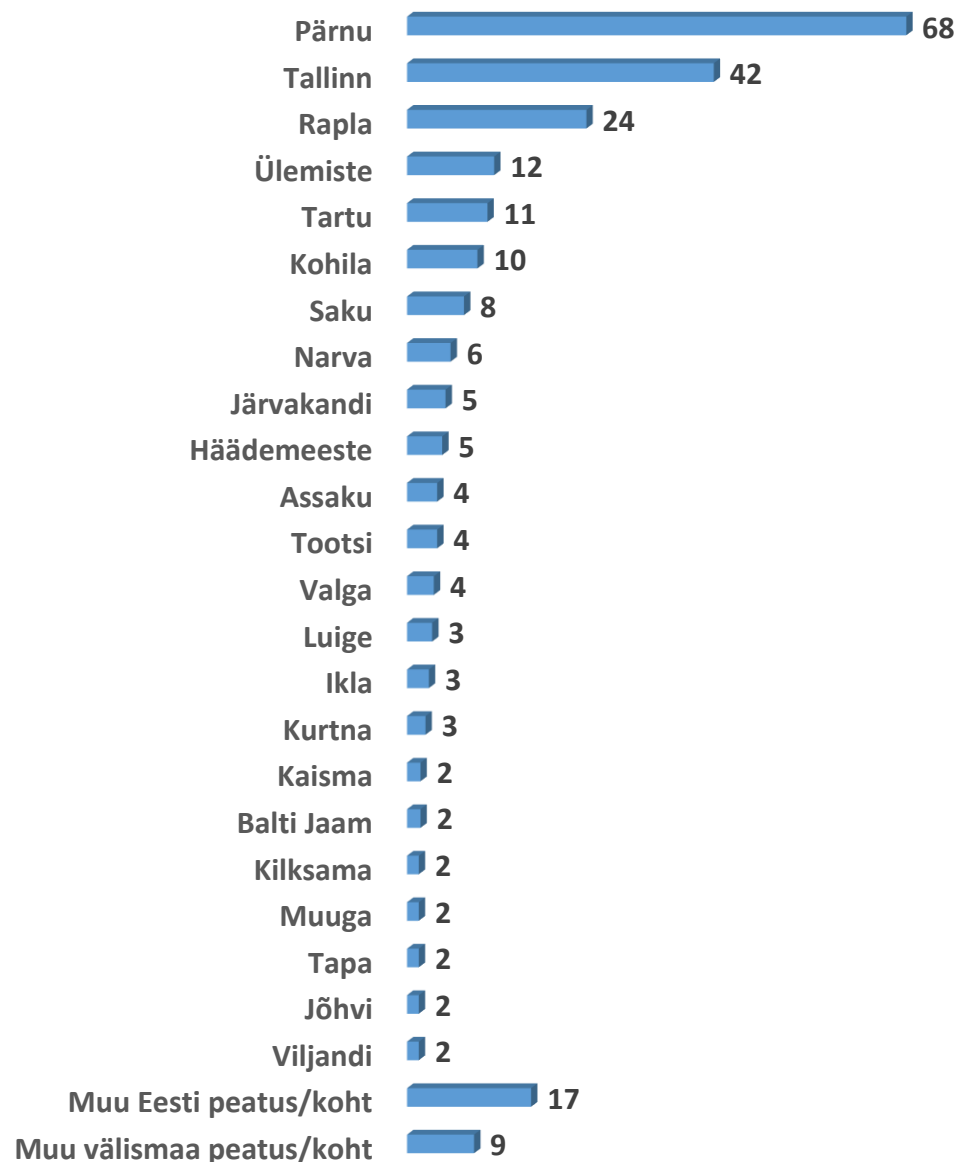
% peatusi nimetanud vastajaist

Vastata võisid ka need, kes ei osanud öelda, mitu kohalikku peatust on planeeritud

- Nagu näeme, pakub suurem osa Pärnut ja Tallinnat, mis ei ole RB kontekstis kohalikud peatused
- Ülejäänuid on levinum Rapla ning arvestataval määra pakutakse ka kohti, mis ei asu üldse trassi piirkonnas

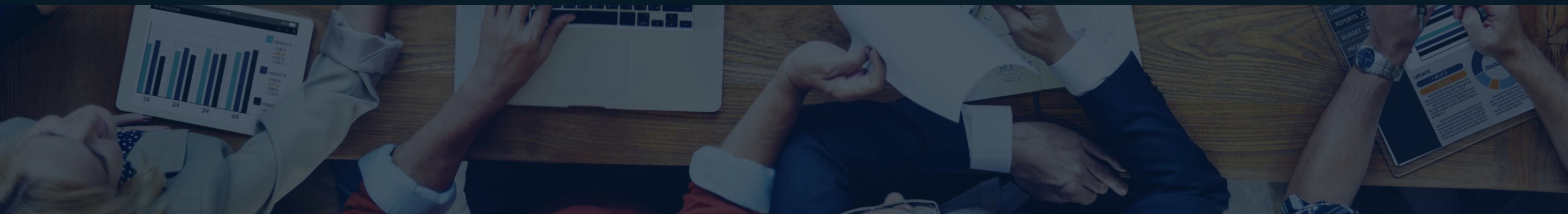
Loetlege need kohalikud peatused, mida teate planeeritavat

% vastajatest, kes teadsid midagi nimetada, N=438

Huvigruppide ja institutsioonide usaldusväärsus teema käsitlemisel

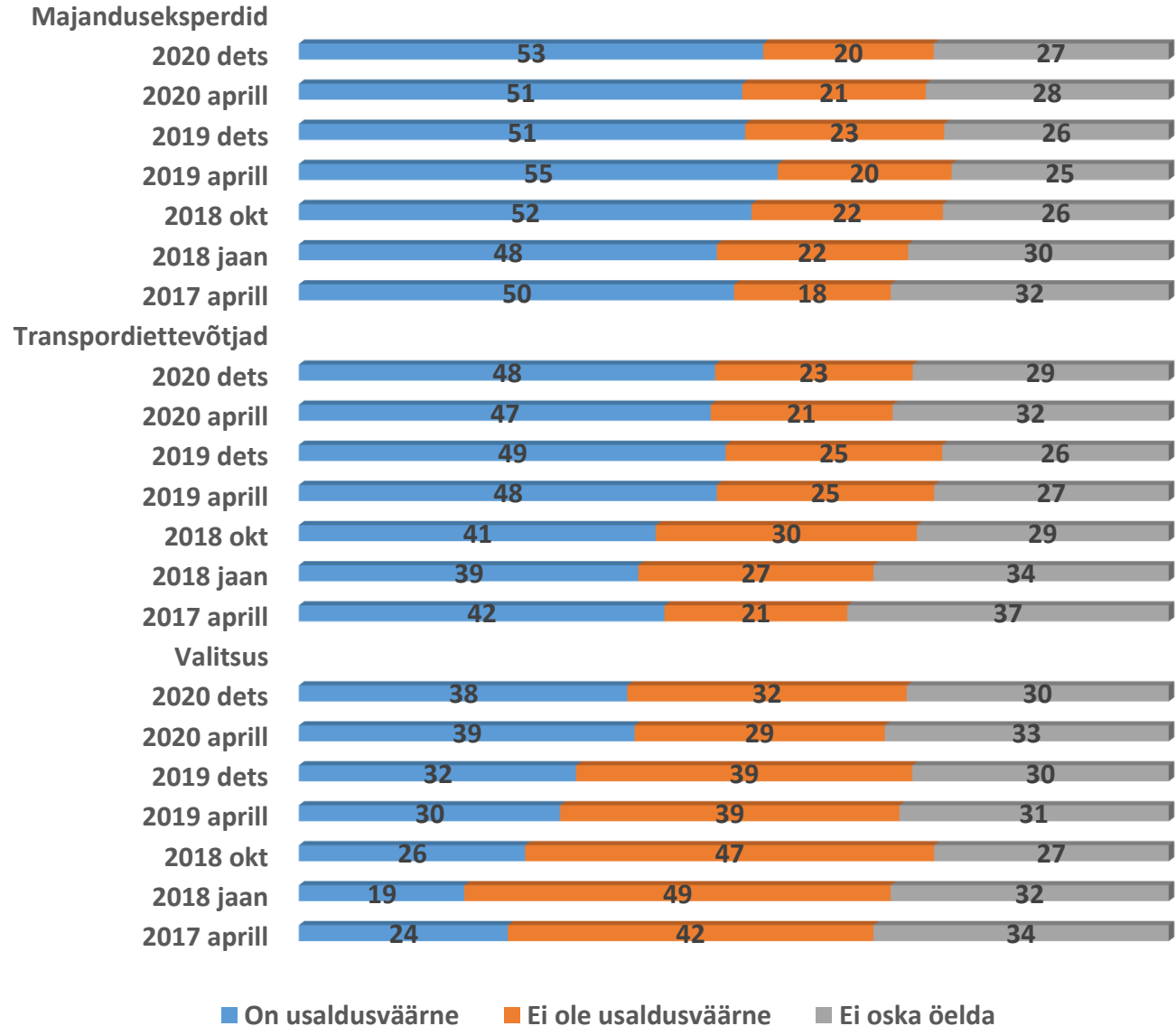

Institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus Rail Baltic projekti käsitlemisel

- Rail Baltic projekti käsitlemisel peetakse endiselt kaheks usaldusväärsemaks huvigrupiks majanduseksperte (usaldab 53%) ja transpordiettevõtjaid (48%) ning need hinnangud ei ole muutunud
- Valitsuse usaldusväärsus, mis pikema perioodi vältel paranes, jäi nüüd endiseks (38%) ja on kolmandal kohal.
- Järgnevad president Kersti Kaljulaid, valla- ja linnavalitsused ning peaminister. Neist esimese kahe usaldusväärsus veidi paranes, peaministri usaldusväärsus jäi endiseks.
- Üldise avaliku arvamuse, kodanikeühenduste ja Riigikogu usaldusväärsus jäi üldjoontes endiseks
- Kultuuri- ja ühiskonnategelaste usaldusväärsus veidi paranes
- Meedia ja sotsiaalmeedia usaldusväärsus on endiselt madal ning oluliselt ei muutunud

Vt ka järgmised slaidid

Milline on Teie hinnangul järgmiste institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus Rail Baltic projekti käsitlemisel?
% kõigist vastajatest, N=1031

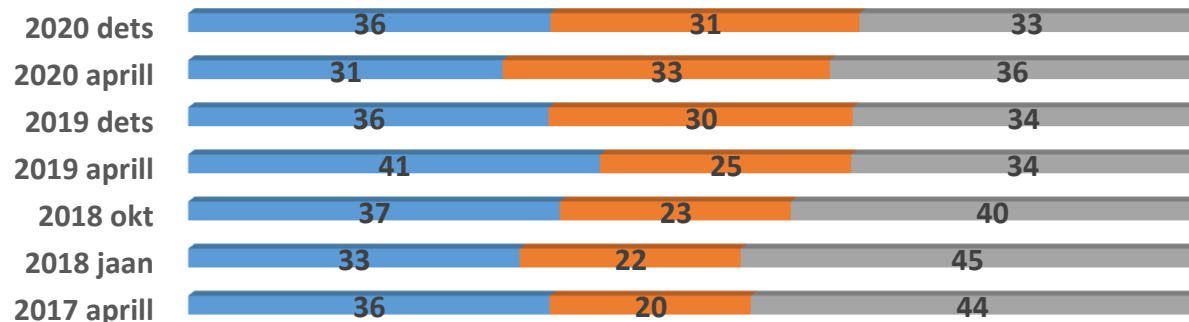
Institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus Rail Baltic projekti käsitlemisel

Kogu valim

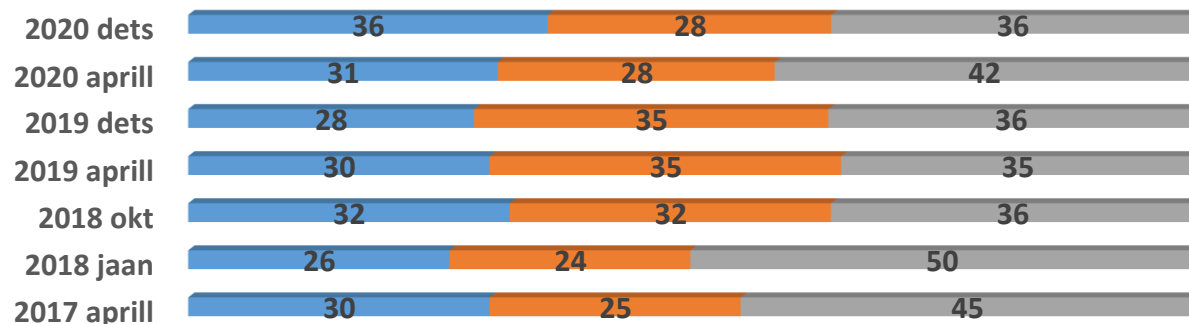
Milline on Teie hinnangul järgmiste institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus Rail Baltic projekti käsitlemisel?

% kõigist vastajatest, N=1031

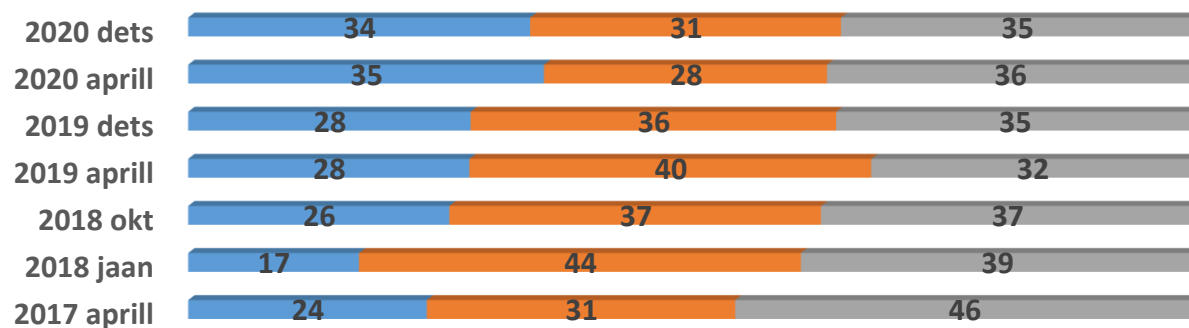
President (Kersti Kaljulaid)

Valla- ja linnavalitsused

Peaminister

■ On usaldusväärne ■ Ei ole usaldusväärne ■ Ei oska öelda

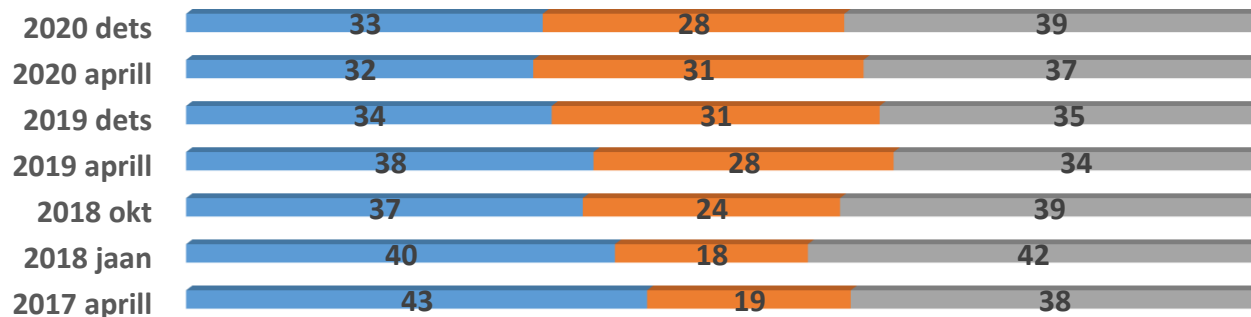
Institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus Rail Baltic projekti käsitlemisel

Kogu valim

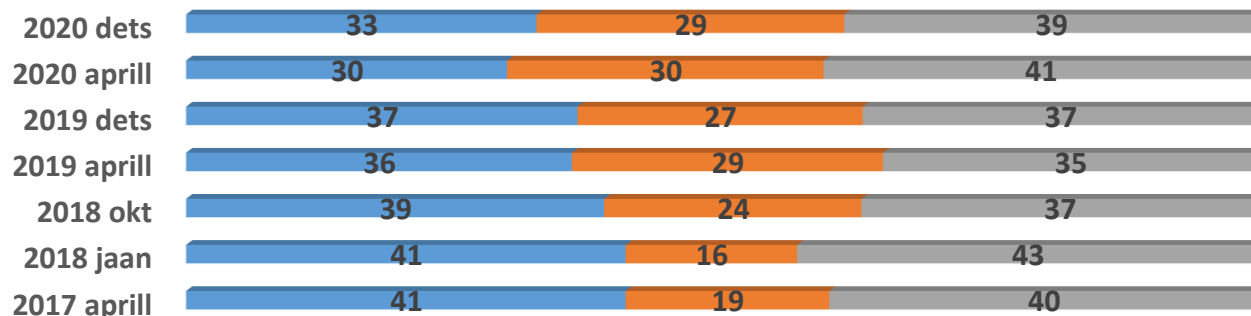
Milline on Teie hinnangul järgmiste institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus Rail Baltic projekti käsitlemisel?

% kõigist vastajatest, N=1031

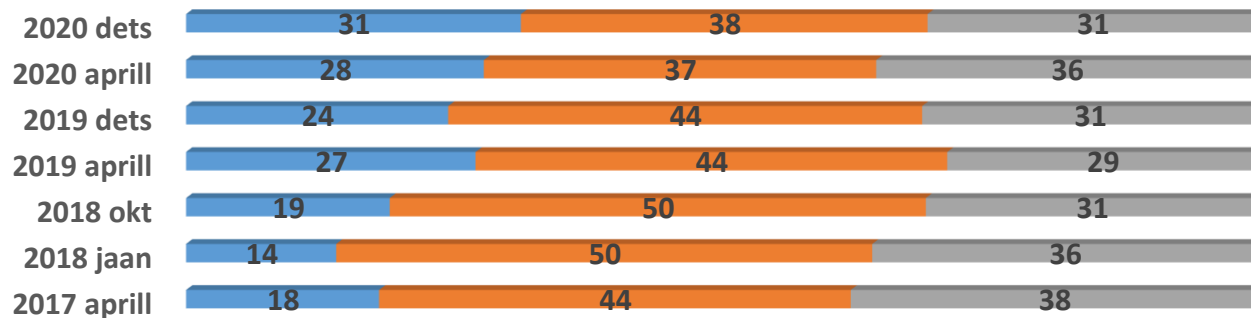
Üldine avalik arvamus

Kodanikeühendused

Riigikogu

■ On usaldusväärne ■ Ei ole usaldusväärne ■ Ei oska öelda

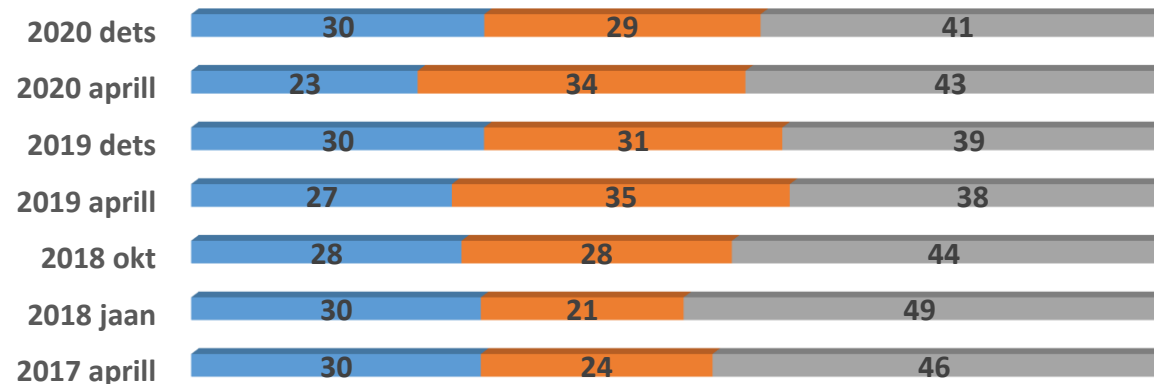
Institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus Rail Baltic projekti käsitlemisel

Kogu valim

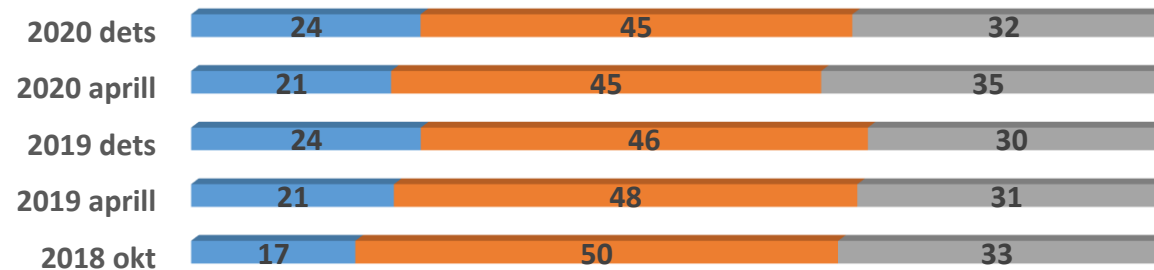
Milline on Teie hinnangul järgmiste institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus Rail Baltic projekti käsitlemisel?

% kõigist vastajatest, N=1031

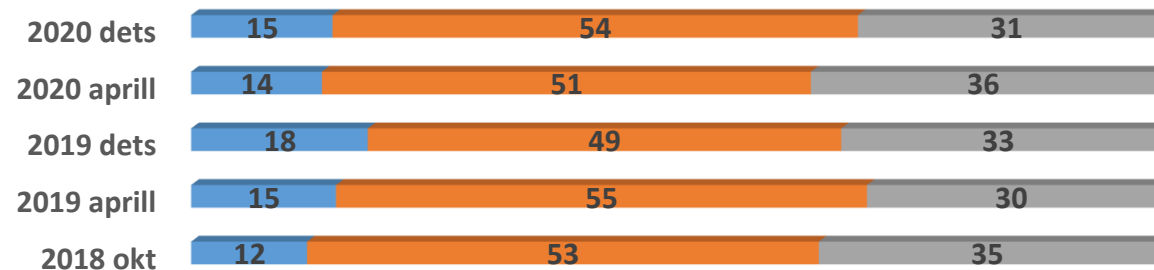
Kultuuri- ja ühiskonnategelased

Meedia

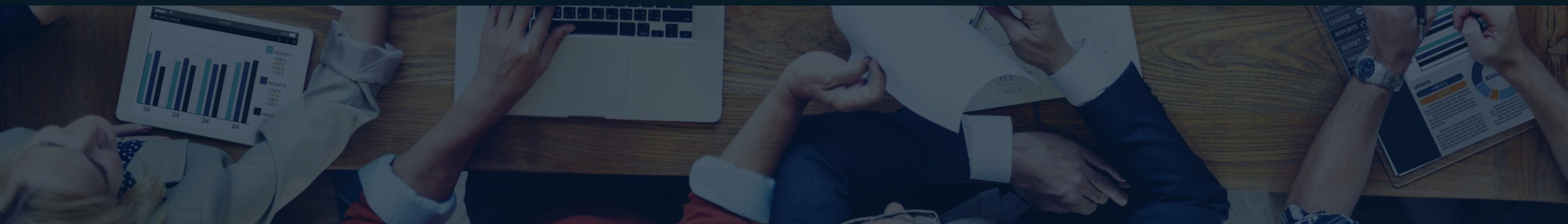
Sotsiaalmeedia

■ On usaldusväärne ■ Ei ole usaldusväärne ■ Ei oska öelda

Teema jälgimine meedias

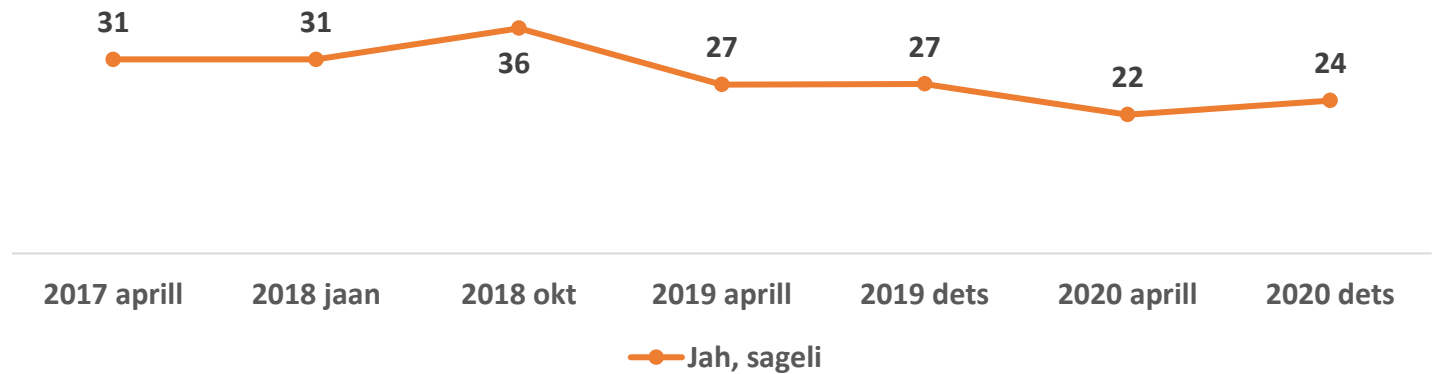
Rail Baltic projekti teema jälgimine meedias

Kogu valim

Kas Te jälgite meedias Rail Baltic'u projekti teemat?

% kõikidest vastajatest, ajaline trend

"Jah, sageli" vastusevariandi valijad

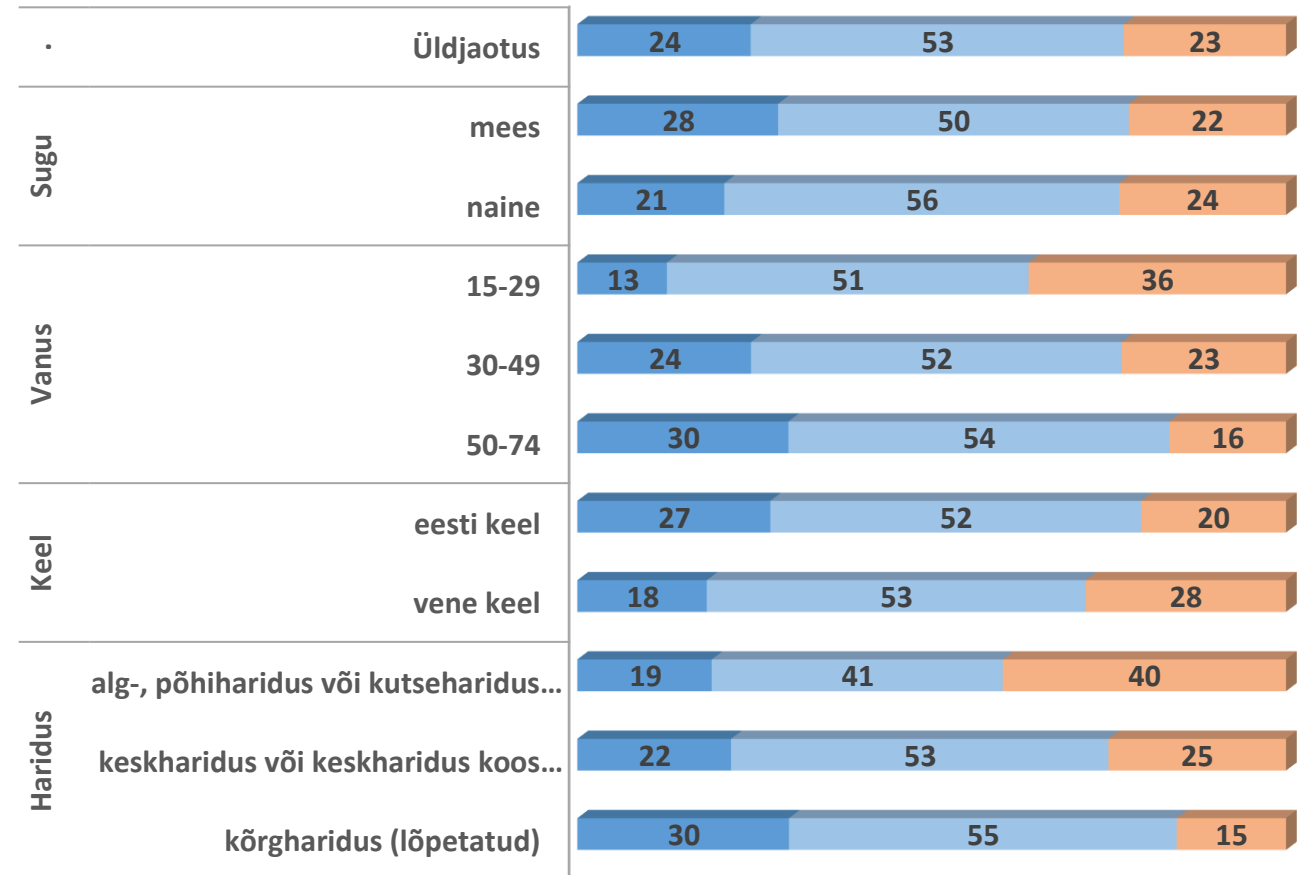
Rail Baltic projekti teema jälgimine meedias

Kogu valim

- 24% küsitletutest jälgib teemat meedias sageli (kevadel 28%), 53% harva (kevadel 50%) ning 23% ei jälgi (kevadel 22%)
- Keskmisest veidi sagedamini jälgivad teemat meedias, vanim vanuserühm, eestikeelne ning kõrgharidusega elanikkond

Kas Te jälgite meedias Rail Baltic´u projekti teemat?

% kõikidest vastajatest, N=1031

■ Jah, sageli ■ Harva ■ Ei jälgi

Rail Baltic projekti teema jälgimine sotsiaalmeedias

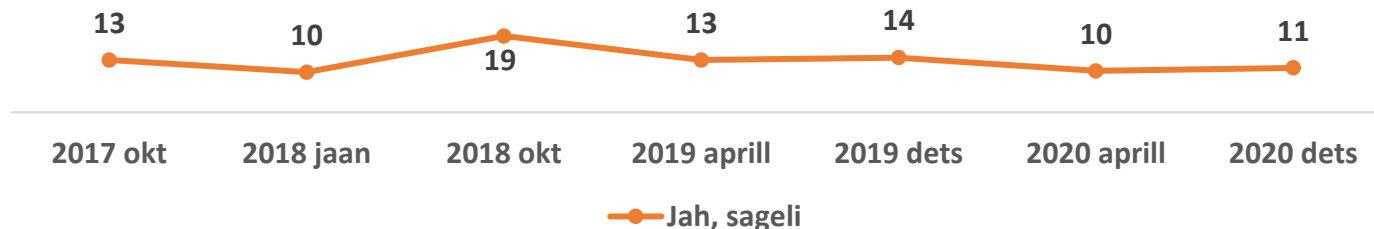
Kogu valim

- Sotsiaalmeedias teemat endiselt märkimisväärselt ei jälgita

Kas Te jälgite sotsiaalmeedias Rail Baltic´u projekti teemat?

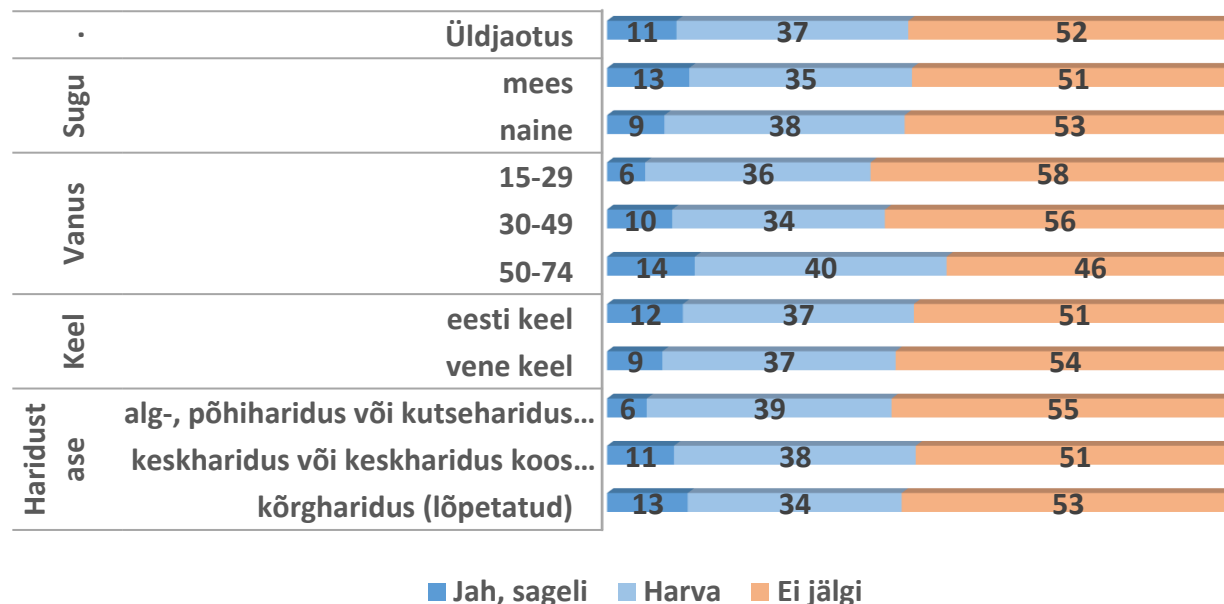
% kõikidest vastajatest, ajaline trend

"Jah, sageli" vastusevariandi valijad

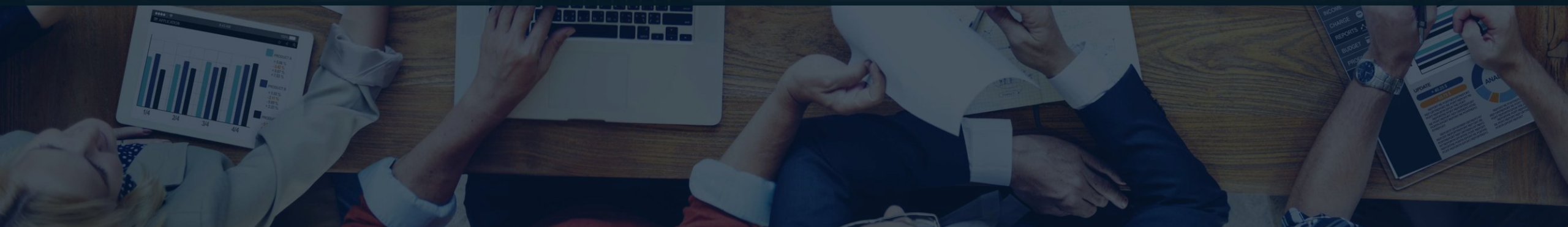
Kas Te jälgite sotsiaalmeedias Rail Baltic´u projekti teemat?

% kõigist vastajatest, N=1031

Toetus Rail Baltic projekte

Toetus Rail Baltic projektile

Kogu valim

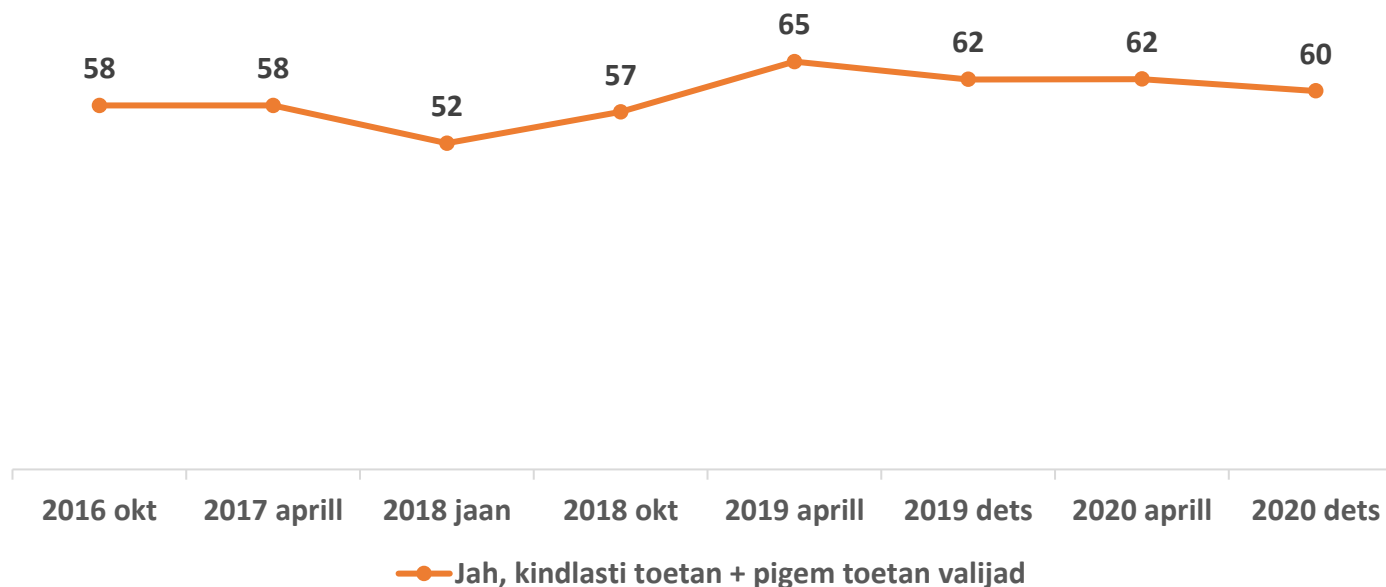
- Elanikkonna toetus Rail Baltic projektile on 60%, ehk ligilähedaselt varasemal tasemel
- Toetus on keskmisest veidi kõrgem meeste seas, venekeelse elanikkonna seas ja kõrgema haridusega elanike seas, kuid erinevused ei ole väga suured

Vt järgmine slaid

Kas Te ise toetate Rail Baltic´u projekti?

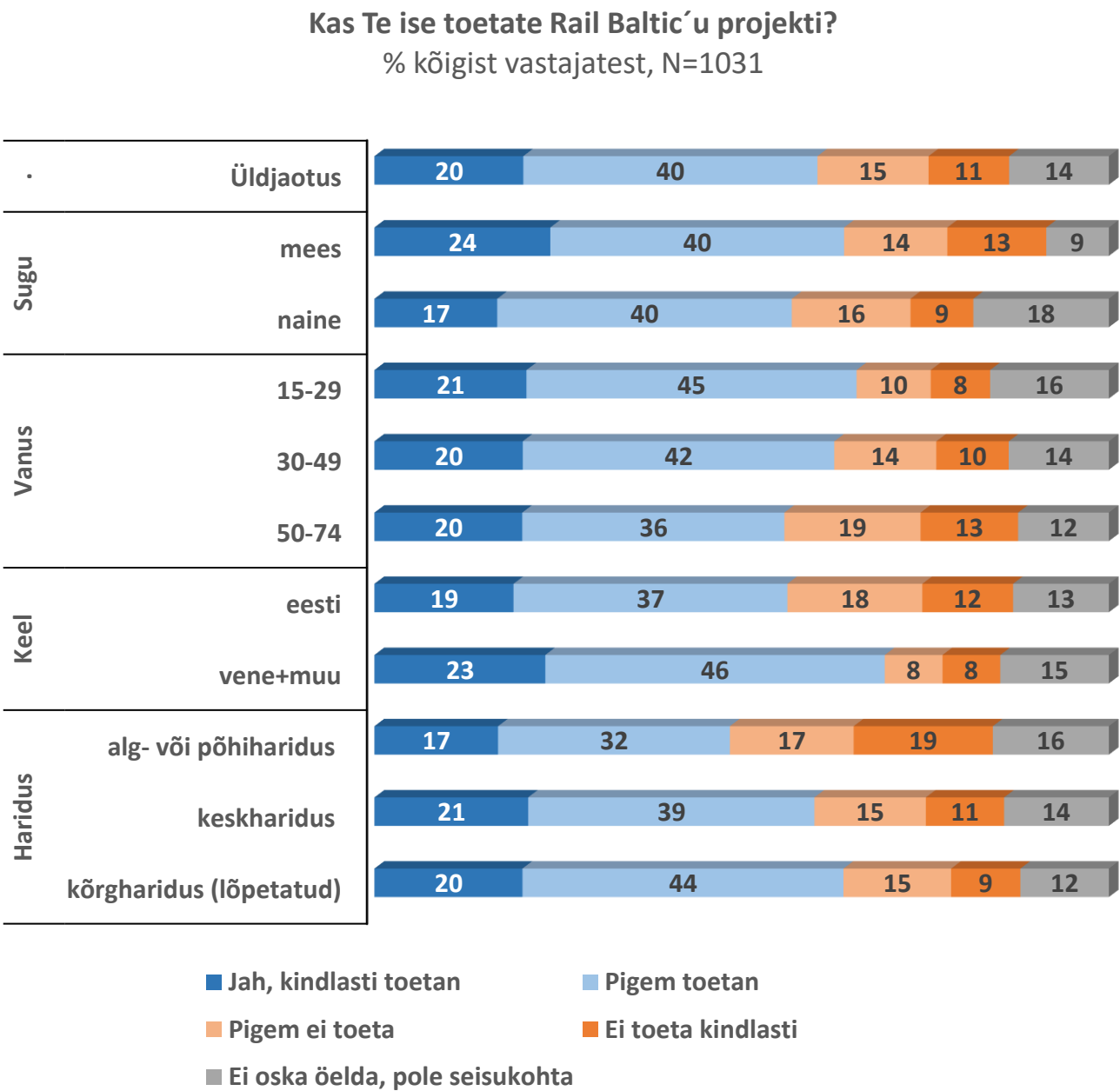
% kõigist vastajatest, ajaline trend

"Jah, kindlasti toetan" ja "pigem toetan" vastusevariandi valijad

Toetus Rail Baltic projektile

Kogu valim

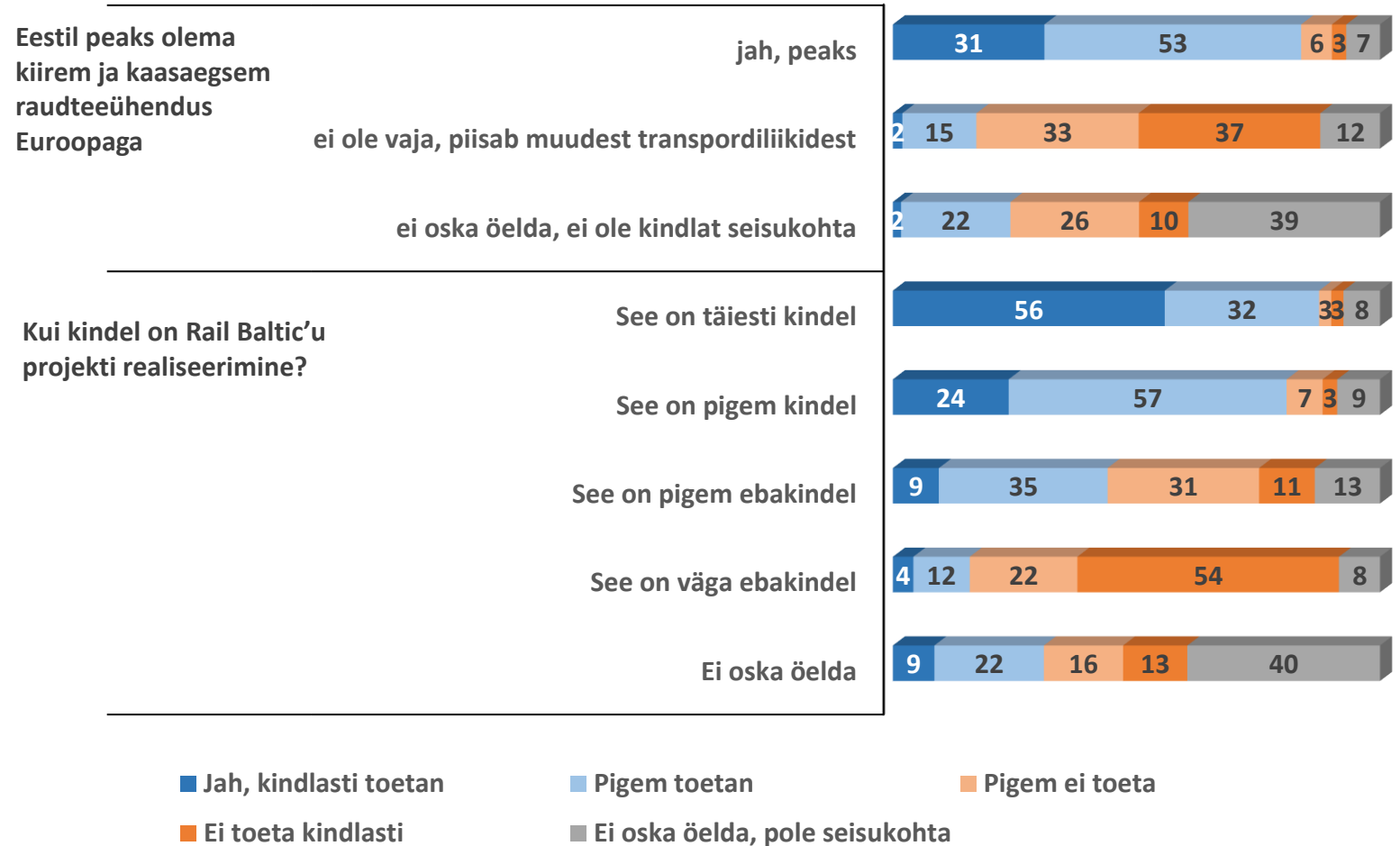

Toetus Rail Baltic projektile

Kogu valim

- Mõistagi on toetus kõrgem nende rühmade seas, kes leiavad, et Eestil peaks olema kiirem ja kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga ning kes peavad projekti realiseerimist kindlaks.

Kas Te ise toetate Rail Baltic'u projekti?
% kõigist vastajatest, N=1031

Rail Baltic'u toetamine ja meedia jälgimine

Kogu valim

- Samuti on toetus kõrgem nende seas, kes jälgivad sageli teemat meedias ja sotsiaalmeedias

Kas Te ise toetate Rail Baltic'u projekti?
% kõigist vastajatest, N=1031

Kas te jälgite meedias Rail Baltic'u projekti teemat?

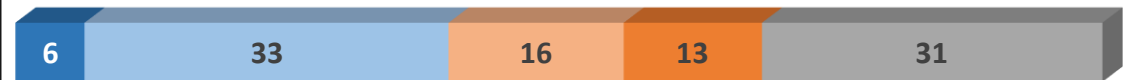
Jah, sageli

Harva

Ei jälgi

Kas te jälgite sotsiaalmeedias Rail Baltic'u projekti teemat?

Jah, sageli

Harva

Ei jälgi

Jah, kindlasti toetan

Pigem toetan

Pigem ei toeta

Ei toeta kindlasti

Ei oska öelda, pole seisukohta

Mis tingimusel projekti toetaks?

Valim: projekti mittetoetajad

Kodeeritud lahtine vastus

17% projekti mittetoetajaist ei
toetaks seda mitte mingitel
tingimustel

13% eeldavad loodust säästvamaid
lahendusi

9% eeldavad olemasoleva
raudteetaristu kasutamist ja samuti
9% tasuvuse tõestamist

Millise tingimuse täitmise või kahtluse hajutamise korral Te projekti toetaks?

% vastajatest, kes ei toeta või pigem ei toeta Rail Baltic'u projekti, N=269

Projekti juhtimine:

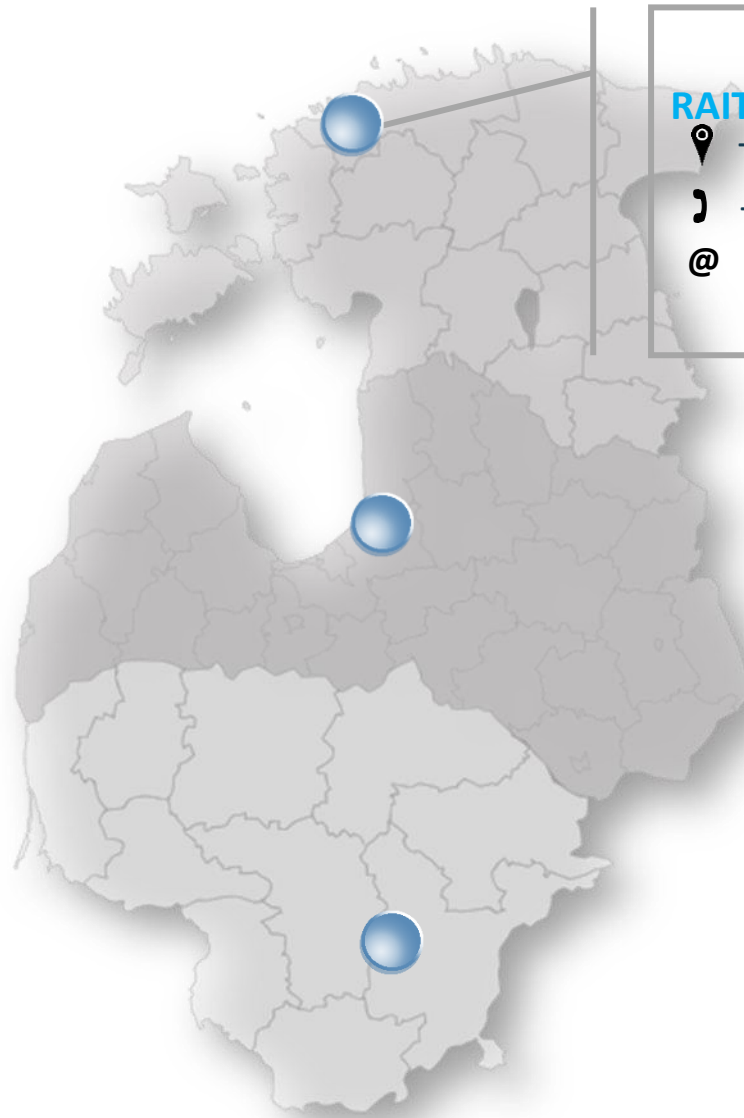
Kalev Petti

kalev.petti@raitgroup.com

Andmetöötlus:

Rõõt Kampus

root.kampus@raitgroup.com

RAIT Faktum&Ariko

📍 Tatari 64, 10134 Tallinn, Estonia

📞 +372 6 684 530

@ info@raitgroup.com